

# Igényekről és lehetőségekről Mérlegesen a főiskolai KISZ

A József Attila Tudományegyetem harminc éven aluli oktatóinak és dolgozóinak ifjúsági parlamentjét május 24-én délután rendezték meg az aulában. Mintegy 50 (!) fiatal előtt az egyetem állami és társadalmi szervezetei vezetőinek jelenlétében dr. Fodor Géza rektor válaszolt a hozzá írásban előre eljuttatott kérdéseire. Előjáróban hangsúlyozta, hogy „A fiatalok képviselői jelen vannak az egyetem vezetési testületében. Teljes képet kaphatnak az egyetemünkön folyó legfontosabb munkákról, az égető és előtűnk álló feladatokról, amelyeknek megoldásában személyes véleményükkel részt vehetnek, sőt nagyon sok esetben részt is vesznek... A fiatalokkal számolunk, véleményükre alapozunk és jogos igényeiket lehetőségeinkhez mérten igyekszünk kielégíteni.”

Az első kérdésre — Mit tett és mit tesz az egyetem vezetése, hogy a náitunk oktatói fiatalok megfelelő fizetésben részesüljenek? — válaszolva többek között elmondta, hogy „A felsőoktatásban dolgozó fiatalok fizetése sok esetben nem bírja el az összehasonlítást a más területeken dolgozókkal. Lényeges változás bekövetkezése nyilvánvalóan kívül esik az egyetem lehetőségein... De: egy felsőoktatási fizetésrendszer napirendre kerülésig is az egyetem él az évi kb. 3 %-os bérfeljesztési keret felhasználásának lehetőségével.”

Arra a kérdésre, hogy „Hogyan valósul meg az Elnöki Tanács rendelete a tanárszolgálati adjuktusi állások szerződéses betöltéséről, mit tesz az egyetem vezetése, hogy a követelményeknek megfelelő emberek alkalmazása biztosított legyen?” a rektor megállapította: „Részletes tájékoztatást korai lenne meg adni, jelenleg folyamatban van az előkészítés... Az új követelményrendszerrel a jó képességű és felkészültségű, szorgalmas fiatalok nyernek... Nemcsak a beosztott oktatókon múlik csupán, hogy meg tudnak-e felelni az elvárásoknak. Az új rendszer bevezetése két-ségkiül növeli a vezetők, elsődlegesen a munkahelyi vezetők felelősségét. Csodákat nem várhatunk most sem, de még körültekintőbb, gondosabb kádermunkát igen.”

Arról, hogy tervezik-e a fiatal oktatók szakmai önképzési lehetőségeinek kielégítését, tudományos publikációk megjelenésének elősegítését, aspirantúrán, nyelvtanfolyamon való részvételének biztosítását a következő tájékoztatást adta: „Az 1972-ben megjelent rendelet alapján egyetemünk is él a tudományos ösztöndíjas gyakorlati státuszokra fiatal szakem-

berek visszatartásának lehetőségével, részükre két év időtartamban szakmai fejlődésükhez további segítség nyújtásával. Külföldi utak, az egyetemen szervezett nyelvtanfolyamok, főleg a szakmai önképzésre biztosított idő és segítség lehetőséget ad a kisdoktori fokozat megszerzésére, — tudományos dolgozatok összeállítására, sok esetben az aspirantúrára való felkészülésre.” — A rektor szövege továbbá a jelenleg is adott lehetőségek alakulásáról: „Az elkészült tudományos dolgozatok egyetemünk acta kiadványaiban — a szerkesztő bizottságok döntésétől függően — jelennek meg. Itt a szerkesztő bizottságok figyelmének kell jobban kiterjednie a fiatalok munkáira... — 1970. óta az egyetem évente kb. négy nyelvtanfolyamot szervez orosz, angol, német nyelvek oktatása céljából, kb. ötven fő vesz részt rajtuk. Sajnos, a lemorzsolódások száma elég magas, holott az egyetem órákadezvényben, s a befizetett összeg — eredménytől függő mértékű — visszatérítésben részesíti a tanfolyamon résztvevőket... 1972. óta még eléggé ki nem használt lehetőség — annak ellenére, hogy egyetemünk vezetése többször felhívta rá a figyelmét — a belföldi tudományos ösztöndíjas tanulmányút... Az aspirantúra lehetőségének bővítése nem az egyetemen, hanem inkább a megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező jelentkezők számarányán múlik.”

A negyedik kérdésre — Milyen formában kíván változtatni az egyetem vezetése a fiatal oktatók óraterhelésén, tanszéken belüli elfoglaltságán? — dr. Fodor Géza elmondta, hogy az Egyetemi Tanács elmúlt évben hozott határozata alapján az első évben az ösztöndíjas gyakorlatnoknak oktatási elfoglaltságuk nem lehet, s a második évben is maximum négy óra. A tanszéken oktatók helyzetét kubaturagondok is nehezítik, meg az is, hogy a tanszéki összehívások sok hátralát a fiatalokra. Az egyetem állami vezetése érzi e feszítő problémákat, de jelen pillanatban még nem tudja megoldani — a fiatalok fokozott türelmét és ál-

dozátvállalását kéri e téren, csakúgy, mint a lakáskérdésben. Arra a kérdésre, hogy „Az ifjúsági törvény megszületése óta hogyan segítette az egyetem fiatal oktatói lakáshoz juttatását, mit terveznek a lakáskérdések megoldása, megkönnyítése érdekében?” a rektor beszámolt arról, hogy: „Az egyetem lakásfejlesztési alapot létesített. Forrásul a költségvetésen kívüli munkák fejlesztési alapjának 10%-a szolgál... A lakásfejlesztési alappal támogatjuk dolgozóink társas- és családi ház építését, hozzájárulunk a tanácsok bér- és szövetkezeti lakás építési összegéhez, bérlo, illetve lakás-szövetkezeti tag kijelölési jog ellenében.” Az arra érdemesek az egyetemi támogatást kamatmentes kölcsön formájában kapják meg, amit havi törlesztéssel kell az egyetem számára visszafizetni. 1970-ben az egyetem 8 szövetkezeti lakás első bérlo kijelölési jogát szerezte meg, 1972-ben 5 család részére 208 ezer forintot, 1973-ban 8 család részére 224 ezer forint kamatmentes kölcsönt tudott az egyetem biztosítani. „A városi tanáccsal jelenleg is tárgyalást folytatunk fiatal dolgozóink lakásfejlesztésének javítása céljából, sajnos, az igények sokkal nagyobbak, mint amelyekkel realisan ki tudunk elégíteni.”

A lakásproblémákkal kapcsolatban a jelenlevő dr. Földi Gábor, a városi tanács igazgatási osztályának vezetője ismertette Szegei lakáshelyzetének jelenlegi jellemzőit, s elmondta, hogy a helyzet — sajnos! — az elkövetkezendő években sem fog jelentősen javulni. Ha az egyetem lakáshoz akarja segíteni fiataljait anyagi áldozatokkal kell hozni.

Az ifjúsági parlamenten felvetődött kérdések (amelyekből itt most csak a legfontosabbakat idéztük), illetve az elhangzottak fölötti későbbi, „parlamenten kívüli” viták azt bizonyítják, hogy tudományegyetemünkön még igen sok tennivaló van a vezetőknek és a fiataloknak egy-mást segítők, őszinte légkörben az ifjúsági törvény hatékonyabb megvalósítása terén.

## Önkritikus beszámoló

Az ifjúsági törvény megszületése óta hogyan segítette az egyetem fiatal oktatói lakáshoz juttatását, mit terveznek a lakáskérdések megoldása, megkönnyítése érdekében? — a rektor beszámolt arról, hogy: „Az egyetem lakásfejlesztési alapot létesített. Forrásul a költségvetésen kívüli munkák fejlesztési alapjának 10%-a szolgál... A lakásfejlesztési alappal támogatjuk dolgozóink társas- és családi ház építését, hozzájárulunk a tanácsok bér- és szövetkezeti lakás építési összegéhez, bérlo, illetve lakás-szövetkezeti tag kijelölési jog ellenében.”

Az arra érdemesek az egyetemi támogatást kamatmentes kölcsön formájában kapják meg, amit havi törlesztéssel kell az egyetem számára visszafizetni. 1970-ben az egyetem 8 szövetkezeti lakás első bérlo kijelölési jogát szerezte meg, 1972-ben 5 család részére 208 ezer forintot, 1973-ban 8 család részére 224 ezer forint kamatmentes kölcsönt tudott az egyetem biztosítani.

Az ifjúsági törvény megszületése óta hogyan segítette az egyetem fiatal oktatói lakáshoz juttatását, mit terveznek a lakáskérdések megoldása, megkönnyítése érdekében? — a rektor beszámolt arról, hogy: „Az egyetem lakásfejlesztési alapot létesített. Forrásul a költségvetésen kívüli munkák fejlesztési alapjának 10%-a szolgál... A lakásfejlesztési alappal támogatjuk dolgozóink társas- és családi ház építését, hozzájárulunk a tanácsok bér- és szövetkezeti lakás építési összegéhez, bérlo, illetve lakás-szövetkezeti tag kijelölési jog ellenében.”

Az ifjúsági törvény megszületése óta hogyan segítette az egyetem fiatal oktatói lakáshoz juttatását, mit terveznek a lakáskérdések megoldása, megkönnyítése érdekében? — a rektor beszámolt arról, hogy: „Az egyetem lakásfejlesztési alapot létesített. Forrásul a költségvetésen kívüli munkák fejlesztési alapjának 10%-a szolgál... A lakásfejlesztési alappal támogatjuk dolgozóink társas- és családi ház építését, hozzájárulunk a tanácsok bér- és szövetkezeti lakás építési összegéhez, bérlo, illetve lakás-szövetkezeti tag kijelölési jog ellenében.”

Az ifjúsági törvény megszületése óta hogyan segítette az egyetem fiatal oktatói lakáshoz juttatását, mit terveznek a lakáskérdések megoldása, megkönnyítése érdekében? — a rektor beszámolt arról, hogy: „Az egyetem lakásfejlesztési alapot létesített. Forrásul a költségvetésen kívüli munkák fejlesztési alapjának 10%-a szolgál... A lakásfejlesztési alappal támogatjuk dolgozóink társas- és családi ház építését, hozzájárulunk a tanácsok bér- és szövetkezeti lakás építési összegéhez, bérlo, illetve lakás-szövetkezeti tag kijelölési jog ellenében.”

A kulturális munka az elmúlt tanévben a Kulturális Bizottsággal, a Szakszervezeti Bizottsággal, a Kollégiumi Bizottságokkal, a Kollégiumi Bizottságokkal, valamint az alapszervi kultúrosok és a főiskolai klub vezetőségével együttműködve valósult meg. Sajnos ez az együttműködés nem volt mindig zökkenőmentes. A jól összehangolt együttes munka elsősorban a kiemelt feladatoknál valósult meg. A kulturális rendezvények elsősorban az októberben megnyílt új klubban realizálódtak. A klubprogramja színvonalasnak mondható, bár az indulással kapcsolatos nehézségek sok problémát okoztak. A munka központi kérdése ebben az esztendőben az egyes területek — alapszervezetek, kollégiumok, kiub — tevékenységének összehangolása volt. A kísérletek ellenére is csak részben sikerült koordinálni a rendezvényeket. Az elkövetkező időszak egyik fontos feladata tehát a rendezvények jobb összehangolásában és minőségi javításában jelölhető meg. A főiskola sportprogramjait az előző évekhez hasonlóan két csoportra lehetett osztani: őszi és tavaszi fordulókra. A kosárlabda, kézilabda és a kispályás futball-házbajnokságok megfelelő sportolási lehetőséget biztosítottak a hallgatóknak.

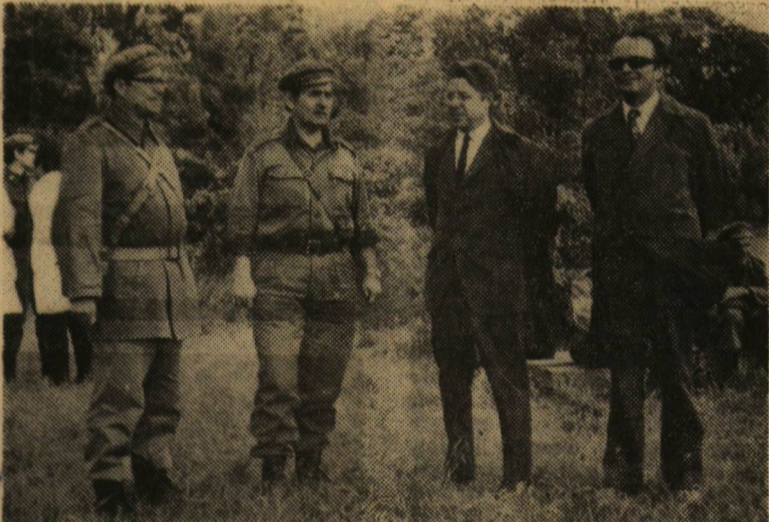
## Koncentrálni a fő feladatokra

Sipos Józsefnek, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola KISZ-titkárának szóbeli kiegészítője után kérdések hangzottak el, amelyekre, az eddigi gyakorlattól eltérően, a reszortfelelősök válaszoltak. Az ezt követő hozzászólások közül kettőt külön is kiemelünk: dr. Fehér István az MSZMP Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Bizottságának csücsitkára hozzászólásában elmondta: bár az utóbbi időben sokrétűbb lett a KISZ tevékenysége, mégis hangsúlyozottabban kell koncentrálni a fő feladatokra. Egy-egy tanév során mindössze két-három fő feladatot kell kijelölni és azt maradéktalanul teljesíteni. Dr. Fehér István kiemelte a KISZ-szervezetnek az oktatás korszerűsítése érdekében kifejtett feladatát. Hangsúlyozta: az ifjúsági szervezetnek elsősorban a hallgatók szabad idejének hasznos eltöltéséhez kell segítséget nyújtania. Örvedetes, hogy a pártszervezet és a KISZ-szervezet kapcsolata sokat javult az elmúlt időszakban.

Dr. Nagy Antal főigazgatóhelyettes a demokrácia helyes értelmezéséről és a KISZ-vezetők vezetési stílusáról szólt. Rámutatott: ma már demokrácia keretei adottak, ez azonban mégsem jelenti azt, hogy a KISZ-vezetők a tagság valamennyi kérését támogatják az állami vezetésnek. A lényeges és való problémákkal kell foglalkozni! A helyzetnek megfelelően a KISZ-vezetők vezetési stílusának is változnia kell. Korábban a KISZ-szervezet érdekvédelmi tevékenysége volt a meghatározó, két év óta viszont igen helyesen egyre inkább a politikai jellege domborodik ki.

A közel 180 perces vita után dr. Fehér István foglalta össze az elhangzottakat. Egyértelműen pozitívan értékelte a főiskola KISZ-szervezetének munkáját. A politikai nevelőmunka erősödött az elmúlt 13 hónap alatt és örvendetes, hogy ebben az évben a Forradalmi Ifjúsági Napok rendezvényei is színvonalasak voltak.

THÉKES ISTVÁN



Dr. Fodor Géza akadémikus a JATE rektora és dr. Kraljic Andráscs, az egyetem párttitkára május 23-án a lőtéren meglátogatta az egyetemi munkásokkal.

## Hallgatóink társadalombiztosításáról

Az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvényben meghatározott célok figyelembevételével a Minisztertanács az egyetemi, főiskolai hallgatók társadalombiztosítási jogosultságát kiterjesztette. Az új rendelkezések alapján az egyetemi, főiskolai hallgatók a korábbiakhoz képest kedvezőbb betegségi ellátásra és családi pótlékra váltak jogosulttá.

### 1. Betegségi biztosítás:

Az egyetemei, főiskolák nappali tagozatainak tanulmányokat folytató hallgatók a munkaviszonyban álló dolgozók családtagjait megillető betegségi biztosítási szolgáltatásokban részesültek. Ez azt jelentette, hogy a hallgatók saját személyükben csak azokat a szolgáltatásokat kapták meg, amelyek a családtagok részére jártak. A hallgatók jogán sem házastársra, sem pedig gyermeke és egyéb családtagja a betegségi biztosítási szolgáltatásaira nem volt jogosult. Az új rendelkezések szerint az említett hallgatók, valamint ezek családtagjai a betegségi biztosítási szolgáltatásaira — a táppénz és a terhességi gyermekágyi segély kivételével — ugyanolyan feltételekkel és mértékben jogosultak, mint a munkaviszonyban álló dolgozók és ezek családtagjai. Jár tehát részükre: díjtalan orvosi kezelés, gyógyszer, gyógyvíz, gyógyászati segédeszköz, fogpótlás térítés mellett, útiköltség megtérítés, díjtalan kórházi ápolás, anyasági segély, temetési segély. A szolgáltatásokra jogosultságot az egyetem, főiskola által kiállított diákigazolvánnyal illetőleg családtag esetén biztosítási igazolvánnyal kell igazolni.

### 2. Családi pótlék:

Az egyetemei, főiskolák nappali tagozatainak tanulmányokat folytató hallgatók gyermekeik után csak akkor kaphattak családi pótlékot, ha társadalmi tanulmányi ösztöndíjban részesültek, vagy ha házastársuk munkaviszonyban vagy egyéb családi pótlékra igényt adó jogviszonyban állott és a hallgatónak nem volt számottevő jövedelme, amelynél az ösztöndíj is figyelembe kellett venni. Az új rendelkezések a családi pótlékra jogosultságot az egyetemei, főiskolák nappali tagozatainak tanulmányokat folytató hallgatóira is kiterjesztik. Ennek megfelelően családi pótlékra jogosulttá vál-

tak: az egyedülálló hallgatók, azok a hallgatók, akik házasságban élnek és házastársuk is egyetemi vagy főiskolai hallgató, azok a hallgatók, akik házasságban élnek, de házastársuk családi pótlékra nem jogosult.

Jelentős jogkiterjesztést jelent az az új rendelkezés, amely kimondja, hogy a családi pótlékra jogosultság megállapításánál az ösztöndíjak — ideértve a társadalmi, tanulmányi ösztöndíjat is — mint jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni. A családi pótlékra vonatkozó igényét annál az egyetemnél, főiskolánál kell bejelenteni, amelyben a hallgató tanulmányait folytatja. Ez az oktatási intézmény állapítja meg és folyósítja a családi pótlékot. Az a hallgató, aki családi pótlékra vonatkozó igényét legkésőbb 1974. június 30-ig bejelenti és igényét elismerik, a családi pótlékot 1974. január 1. napjától visszamenőleg megkapja. Az 1974. június 30-át követő időben történő igénybejelentés esetében azonban a családi pótlék visszamenőleg csak legfeljebb három naptári hónapra jár.

Az új rendelkezések 1974. január 1. napján léptek hatályba.

